

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216887
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216887.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, zastúpená advokátom a konateľom Doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., proti odporkyňi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti: I. rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 19C/79/2013-53 zo dňa 02. októbra 2013 a II. uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 19C/79/2013-68 zo dňa 11. novembra 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyňi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom (žalobou) zo dňa 28.9.2012 sa navrhovateľ (žalobca) domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by bola odporkyňa (žalovaná) zaviazaná zaplatiť mu z titulu majetkovej škody sumu 125,-Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 330,-Eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, keď požadoval aj náhradu trov konania. Svoj návrh s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. - v znení do 31.5.2010, do 31.5.2011 a po 1.6.2011) a zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov skutkovo odôvodnil tým, že exekučný súd - Okresný súd Levice v exekučnom konaní vedenom na základe jeho návrhu na vykonanie exekúcie proti povinnému Z. B. (registrácia súdneho exekútora EX 11635/2008) rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 26.01.2009, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 6 mesiacov!) a to rozhodnutím o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, ktorá nečinnosť Okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, pričom o všetkých okolnostiach o priebehu skutkového deja sa dozvedel po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a nesústredenosťou konania so zbytočnými prietiahmi) mu vznikla majetková škoda v celkovej výške 125,-Eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v zbytočne uplynutom období (na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému suma 70,-Eur + na udržiavanie a správu informačného systému suma 40,-Eur + suma 15,-Eur na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné

výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje), keď si tiež uplatňuje aj primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sumou 330,-Eur za 6 celých mesiacov omeškania (nečinnosti) exekučného súdu, pretože samotné konštatovanie porušenia (jeho) práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu mu spôsobenú nesprávnym úradným postupom - nesústreďnej činnosti takej intenzity, ktorá mala za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu jeho majetkových práv. Pri určení primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal pre možnú analógiu z doktríny prijatej Ústavným súdom, podľa ktorej pri zbytočných prieťahoch v súdnom konaní je spravodlivé, aby za každý rok poznačený prieťahmi sa vzťahovala satisfakcia vo výške 20.000,-Sk, t. j. cca 660,-Eur, teda 55,-Eur za mesiac. Tvrdí preto, že je nutné deklarovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu (konkrétne princípu legality a princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo a princípu právnej istoty) a nahradiť mu požadovanú nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením označených práv a princípov právneho štátu, keď medzitýmym rozsudkom žiadal určiť žalovanú zodpovednou za škodu, nerozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní.

Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Nitre ako súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní rozhodol tak, že návrh navrhovateľa (v plnom rozsahu) zamietol a súčasne o trovách účastníkov voči sebe navzájom rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie (predovšetkým spisom Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/10/2009) a citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (§ 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 a 2, § 150 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 až 3, § 19 ods. 1 a 3) a citované ustanovenia Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. - § 41 ods. 1, § 41 ods. 2, § 44 ods. 1 a 2) tým, že ho považoval za nedôvodný a v konaní úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že žiadne nešpecifikovala a žiadne jej ani nevznikli.

Poukázal na to, že z exekučného spisu zistil, že návrh na vydanie poverenia bol podaný 09.01.2009, poverenie bolo vydané dňa 26.01.2009, exekútorovi bolo doručené 03.02.2009, teda po 17 dňoch (s omeškaním 2 dní).

Ďalej súd prvého stupňa poukázal na to, že

- navrhovateľ sa voči odporkyni domáhal uspokojenia nárokov a 6-mesačná lehota od prijatia žiadosti uplynula,
- neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní; zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je dôvod na náhradu škody,
- exekúcia stále prebieha,
- poverenie nebolo vydané s tvrdeným mesačným omeškaním, prekročeniu lehoty o 2 dni došlo z objektívne daného stavu a neúmerného množstva práce,
- navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, a tiež ani jej súvis s nedodržaním lehoty,
- nedodržanie zákonnej lehoty automaticky neznamená, že navrhovateľovi musela vzniknúť nemajetková ujma,
- žiadna škoda nevznikla a preto zamietol znalecké dokazovanie na jej výšku,
- neboli konštatované prieťahy v konaní, či nečinnosť súdu, a že
- nárok považoval aj za premlčaný.

Uvedené rozhodnutie včas podaným odvolaním napadol len navrhovateľ domáhajúci sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. V dôvodoch svojho odvolania súdu prvého stupňa vyčítal to, že prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné, že platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov (k argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa), že v čase podávania návrhu nemal k dispozícii súdny spis exekútorského súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, čo však nič nemení na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu nevydaním rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote, že súd vôbec nevysvetlil svoj názor o tom, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, že zamietnutím znaleckého dokazovania mu súd znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, keď pred súdom uviedol, že zadal vypracovanie znaleckého posudku a teda

predložil znaleckému ústavu dôkazy o ekonomickej podstate veci a že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a má aplikovať platné právo. Nesúhlasí tiež s vyhodnotením námietky premlčania pre nesprávne posúdenie momentu, kedy sa dozvedel o škode.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila. V priebehu konania sa vyjadrila k podanému návrhu, ktorý žiadala ako nedôvodný plne zamietnuť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 214 ods. 2 a § 156 ods. 1 a 3 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1, prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 3) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť a súčasne v zmysle ustanovenia § 224 a § 142 ods. 1 OSP v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznať z dôvodu, že jej v konaní žiadne nevznikli.

V danej veci navrhovateľ podal odvolanie, ktorého odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú plne s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, navrhovateľ dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov a je zrejmé, že ide o formulárovo podané odvolanie bez ozajstnej snahy splniť si svoju povinnosť účastníka v kontradiktórnom spore. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu tak aj procesnoprávnu oblasť a pri rozhodovaní je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania, keď podaním odvolania odvolateľ svojím dispozičným úkonom fakticky vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti súdu, a preto sa odvolací súd pri posudzovaní danej veci zaoberal len námietkami navrhovateľa z odvolania a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcim vydaním napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či prípadne došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu, ktorého dôkazu sa navrhovateľ dovoľával, keď inak za odňatie možnosti konať pred súdom možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka, ktorý sa pojednávania nezúčastní z vlastného rozhodnutia resp. z ospravedlniteľného dôvodu, čím si sám zmarí možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia. Z tohto pohľadu súd prvého stupňa prejednal a rozhodol vec zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom.

Zákon č. 514/2003 Z. z. (nahradzujúci zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení neskorších predpisov nadobúdajúci účinnosť od 1.7.2004) je osobitným zákonom, ktorý v nadväznosti na Listinu základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb. - článok 36 ods. 3 a 4), Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (č. 209/1992 Zb. - článok 6 ods. 1) a Ústavu Slovenskej republiky (č. 460/1992 Zb. - článok 46 ods. 3) upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci, keď na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť súčasne splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobom v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou nevyhnutnou podmienkou je, aby medzi konaním vedúcim k vzniku škody a samotnou škodou bola daná priama príčinná súvislosť, pričom dôkazné bremeno na preukázanie splnenia zákonných podmienok znáša poškodený a v prípade ich preukázania sa štát svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Zákon rozlišuje dva základné okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9), keď je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7) a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). Pojem "nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci" nie je zákonodarcom v ustanovení § 9 ods. 1 zákona výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Pri nedostatku zákonnej explicitnej definície vo

všeobecnosti možno za takýto postup považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa týka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania, keď v zmysle zákona za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom orgánu verejnej moci priamo súvisiacim s výkonom právomoci orgánu verejnej moci a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik zodpovednosti škody, čo vyžaduje starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí pre objasnenie príčin, ktoré k určitému výsledku viedli, keď nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu (priamej) príčiny a následku.

Podstata sporu účastníkov teda spočívala v tom, či pre rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prietahov a či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu.

Vychádzajúc z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (citovaného súdom prvého stupňa) mal odvolací súd za to, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na prípady vydania poverenia na vykonanie exekúcie, pri nezistení rozporu tak, ako to je uvedené v druhej vete tohto ustanovenia. Úmyslom zákonodarcu bolo zefektívniť exekučné konanie v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a preto z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom vo vetách 2 a 3 uvedeného ustanovenia rozlišoval prípady "ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia" (veta druhá) a prípad "ak súd zistí rozpor žiadosti" (veta tretia). Pokiaľ by mal zákonodarcu úmysel, aby pätnásťdňová lehota exekučného súdu sa vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietne, bol by to upravil explicitne uložením (exekučnému súdu) povinnosti rozhodnúť v oboch prípadoch v lehote 15 dní, bez toho, že by rozlišoval jednotlivé zistenia exekučného súdu. Vydanie poverenia je osobitná skrátaná forma rozhodnutia exekučného súdu, zamietnutie žiadosti je riadnym rozhodnutím exekučného súdu vyžadujúcim náležitú odôvodnenie zistených rozporov s dôsledkom pre nevydanie poverenia.

Vychádzajúc z uvedeného potom odvolací súd následne posudzoval, či konanie exekučného súdu nevykazovalo navrhovateľom tvrdené zbytočné prietahy, resp. či jeho postup treba považovať za nesprávny úradný postup (práve) pre nevydanie rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote. Pri rozhodovaní o tom, či vo veci došlo k prietahom v konaní sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: 1. právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, 2. správanie účastníka konania, 3. spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem "zbytočné prietahy" obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02). Ustanovenie § 9 zákona treba na vec aplikovať v takom znení, v akom platil v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci a nie je teda možné toto zákonné ustanovenie vykladať v zmysle jeho znenia po novele od 1.1.2013 (zákonom č. 412/2012 Z. z.), z čoho potom vyplýva, že postup exekučného súdu bolo nevyhnutné posúdiť aj z hľadiska "zbytočných prietahov" a to súdom samostatne, bez potreby existencie rozhodnutia alebo konania iného orgánu v zmysle znenia ustanovenia § 9 ods. 2 po novelizácii od 1.1.2013. Posúdenie zbytočných prietahov nie je (ale) možné bez prihliadania na všetky okolnosti veci, teda nemožno neprihliadať na tisíce obdobných vecí (podávaných navrhovateľom na postup exekučného súdu) i vzhľadom k jeho možnostiam.

Za daných okolností tak navrhovateľ síce preukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nevydaniu rozhodnutia v zákonnej lehote (teda k naplneniu základného predpokladu pre prípadnú zodpovednosť odporcu), ale nepreukázal, že toto malo ním tvrdené dôsledky.

Vydanie a doručenie poverenia po 2 dňoch od zákonnej lehoty, nepovažoval ani odvolací súd bez ďalšieho za také konanie exekučného súdu, ktoré by sa dalo kvalifikovať ako "zbytočné prietahy" vedúce k navrhovateľom tvrdeným ale nepreukázaným následkom.

Vychádzajúc z uvedeného mal potom odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci vecne správne, keď návrh navrhovateľa plne zamietol. Odvolací súd tiež vychádzal z toho, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné to, že by navrhovateľ nepodal návrh na predbežné prerokovanie svojich nárokov a že 6-mesačná lehota na ich prerokovanie v čase rozhodovania súdu už uplynula, že je neprípustná všeobecná paušalizácia uplatňovaných nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, keď oba nároky je potrebné v konaní jednoznačne preukázať (nie je možné ich len predpokladať) v konaní vykonaným dokazovaním, že nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania, že znalecký posudok slúži len na preskúmavanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania, že rozhodovaciu činnosť súdov tvoriacich podstatu súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup, že vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný a nepreerušovaný (a nestačí, ak je iba sprostredkovaný, teda k zmenšeniu majetku by muselo prísť priamo a len týmto postupom), že navrhovateľ nevyprodukoval žiadne dôkazy preukazujúce ním uvádzanú a uplatňovanú škodu a nemajetkovú ujmu a že vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nezistil. Odvolací súd s odvolateľom súhlasí len v otázke nesprávnosti posúdenia premlčania posúdeného od možnosti dozvedieť sa o vydaní poverenia.

Napadnutým uznesením Okresný súd Nitra ako súd prvého stupňa, uložil navrhovateľovi (povinnosť), aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil (v kolkoč na rube tohto tlačiva, alebo príkazom na úhradu na označený účet) súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,-Eur podľa položky č. 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, pričom uviedol, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Uvedené uznesenie, ktoré bolo navrhovateľovi prostredníctvom jeho zástupcu spolu s príkazom na úhradu doručené dňa 09.12.2013, napadol navrhovateľ (prostredníctvom svojho právneho zástupcu) včas podaným odvolaním, domáhajúc sa jeho zrušenia bez náhrady v celom rozsahu. Súdu prvého stupňa vyčítal to, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie, teda neobsahuje žiadne dôvody, skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu a tieto môže len hádať. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a podobne, ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobníka súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007). V prílohe zákona nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť ani za podanie dovolania a teda mu bola uložená poplatková povinnosť v rozpore so zákonom v prípade, kde ju nemal. Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18 ca, zákona o súdnych poplatkoch z úkonoch navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 1.10.2012 a teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.9.2012. Vyjadrenie k podanému odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP - Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

V danej veci navrhovateľ podal návrh - žalobu dňa 28.9.2012, súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 02.10.2013, ktorý rozsudok odvolaním zo dňa 31.10.2013 podaným na pošte dňa 31.10.2013 napadol len navrhovateľ.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len poplatky) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Oslobodenie od poplatku upravuje § 4 zákona o súdnych poplatkoch, ktorý v ods. 1 písm. k/ v znení zákona do 30.9.2012 upravoval (vecné) oslobodenie od poplatku vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktoré ustanovenie (§ 4 ods. 1 písm. k/) bolo zrušené od 1.10.2012 - od prijatia zákona č. 286/2012 Z. z. (novelizácie zákona o súdnych poplatkoch účinné od 1.10.2012).

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku (§ 6 ods. 2).

Podľa ustanovenia § 18 ca zákona o súdnych poplatkoch (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka (číslo) 7a znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,-Eur.

Uvedená položka 7a bola do zákona vložená od 1.10.2012 (novelou - zákonom č. 286/2012) a až do súčasnosti menená nebola. V dôvodovej správe k zákonu č. 286/2012 sa uvádza: „sprešňuje sa ustanovenie o osobnom a vecnom oslobodení od súdnych poplatkov a upravuje sa spoplatnenie konaní o preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy. Navrhuje sa vyňatie konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom z rozsahu vecného oslobodenia.“

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a zmyslu a účelu zákonných zmien od 1.10.2012 mal odvolací súd za to, že v prípade súdneho poplatku zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa jedná o súdny poplatok vyberaný v občianskom súdnom konaní za konanie súdu (nie teda za úkon súdu), že súdny poplatok - jeho výška je daná pevnou sumou (podľa sadzobníka) a že v prípadoch vecného oslobodenia v konaniach o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom s účinnosťou od 1. októbra 2012 došlo k zrušeniu vecného oslobodenia takýchto konaní od súdneho poplatku, v dôsledku čoho v zmysle prechodného ustanovenia - § 18ca síce podaná žaloba podaná dňa 28.9.2012 nepodliehala súdnemu poplatku za návrh, avšak predmetné odvolanie bolo podané (a teda odvolacie konanie začaté) v čase, keď už došlo k zrušeniu vecného oslobodenia od súdneho poplatku a teda podaním odvolania navrhovateľovi vznikla poplatková povinnosť podľa platného znenia zákona (v čase začatia odvolacieho konania). K uvedenému záveru odvolací súd dospel výkladom zákona.

Odvolací súd nesúhlasí s námietkou odvolateľa o neodôvodnení napadnutého rozhodnutia, nakoľko toto považoval odvolací súd náležite za odôvodnené, keďže z neho vyplýva to, za čo bola navrhovateľovi poplatková povinnosť vyrubená, v akej výške, v zmysle akého ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch (a jeho prílohy - sadzobníka).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.